

Gnostilainen joulukirje 2019

Talvipäivänseisaus on vuoden lyhin päivä. Sen jälkeen päivä alkaa taas pidentyä. Valo voittaa pimeyden. Talvipäivänseisauksen ja joulun aikaa vietetään useimmissa gnostilaisissa yhteisöissä ympäri maailman ”Valon uudelleensyntymisen juhlanä” tai ”Valon juhlanä”, jolloin pohdiskellaan eri tavoin Valon voittoa pimeydestä.

Talvipäivänseisauksen ja joulun aika on meille myös kohta päättyvän vuoden tekojen tilitystä ja valmistautumista uuteen sykliin. Niinpä tätä aikaa voisi myös sanoa ”sisäisen uudistumisen ajaksi”, joka alkaa uudesta vuodesta.

Amerikan vanhimman gnostilaisen kirkkokunnan, Ecclesia Gnostican, piispa Stephan Hoeller käsitteli viime vuoden joulusaarnassaan jumalallisen Valon syttymistä ihmisessä. Hän sanoi Kristus-lapsen syntymän olevan vertauskuva jumalallisen Valon syntymästä ihmislapseen. Meidän sielumme on jumalallisen Valon kipinä, joka tuo meille tietoisuuden Jumalasta.

Meidän tulee olla valmiita vastaanottamaan jumalallinen Valo sisimpäämme jokaisena elämämme päivänä. Sitä varten meidän pitää olla nöyrä ja sisäisesti puhdas. Legenda Kristus-lapsen neitseellisestä syntymästä voidaan ymmärtää allegorisena kuvauksena tälle puhtaudelle. Myös myytti Jumalan inkarnoitumisesta ihmisen hahmoon voidaan rinnastaa jumalallisen Valon syttymiseen aineelliseen ihmiskehoon.

Hoeller sanoi vielä, että joulu ei tarkoita meille gnostilaisille minkään historiallisen syntymän juhlaa, vaan sen tarkoituksena on pitää meidät tietoisena uudistuvasta Valosta, joka alati virtaa sieluihimme. Se on vertauskuva jumalallisen Valon, sisäisen Kristuksen, syntymästä meissä jokaisessa. Hoeller lopetti saarnansa siteeraamalla 1600-luvulla elänyttä saksalaista mystikkoa Angelus Silesiusta: ”Vaikka Kristus syntyisi Betlehemissä tuhat kertaa, mutta ei sinussa itsessäsi, sielusi olisi silti vailla toivoa”.

Monet muinaiset kansat ovat viettäneet vuotuista juhlaansa talvipäivänseisauksen aikoihin. Juhlat ovat yleensä huipentuneet joulukuun 25. päivänä, jolloin vuodenkierrossa on selkeästi ohitettu pimein aika ja Valon katsotaan lopullisesti voittaneen pimeyden. Joulukuun 25. päivän juhlinta vuoden uusiutumisen ajankohtana esiintyy lähes kaikissa vanhoissa kulttuureissa.

Mesopotamialaiset käyttivät tuosta juhlasta nimeä zgmuk ja babylonialaiset nimeä sacaea. Muinaispersialaisessa mytologiassa Mithra oli taivaallisen Valon jumala ja hänen syntymäpäiväänsä vietettiin joulukuun 25. päivänä. Muinaiset egyptiläiset juhlivat auringon uudelleensyntymää talvipäivänseisauksen jälkeen ja Horus-jumalan syntymäpäivä oli sijoitettu joulukuun 25. päiväksi. Antiikin kreikkalaiset viettivät vastaavana päivänä juhlaa ylijumala Kronoksen eli Isä Ajan kunniaksi.

Mithralaisuus oli kristinuskon pahin kilpailija Rooman valtakunnassa ensimmäisinä vuosisatoina ajanlaskumme alun jälkeen. Rooman keisari Aurelianus rakennutti Roomaan temppelin Voittamattomalle Auringolle (Sol Invictus), josta oli määrä tulla valtakunnan keskeinen jumala ja ylin suojelija. Temppeli valmistui vuonna 274, ja se vihittiin käyttöön 25. joulukuuta, jota oli perinteisesti vietetty Mithran eli taivaallisen valon jumalan syntymäpäivänä. Keisari nimesi tämän päivän nyt Voittamattoman Auringon juhlapäiväksi. Myöhemmin, kun kristinuskon oli keisari Theodosiuksen käskystä määrätty Rooman valtakunnan viralliseksi uskonnoksi, kristityt alkoivat käyttää sanaparia ”Voittamaton Aurinko” tarkoittamaan Jeesusta ja määräsivät joulukuun 25. päivän Jeesuksen syntymäpäiväksi ja antoivat vanhalle juhalle kristillisen merkityksen. Nykytutkijoiden mukaan Jeesuksen syntymän oikea ajankohta ei kuitenkaan voi olla joulukuun, vaan useita kuukausia aikaisemmin.

Gnostilaisessa yhteisössämme joulukuun teimana on ”Valo voittaa pimeyden”. Meille tämä vuoden pimein aika on hiljaisen itsetutkistelun, pohdiskelun, mietiskelyn ja rukouksen aikaa. Kaikenlaisen materiaallisen valmistautumisen jouluun voisi jättää vähemmälle.

Toivotan sinulle ja läheisillesi hyvää ja rauhaista Valon juhlaa sekä sisäisen uudistumisen aikaa.

Pentti Tuominen

Gnostilaisen Seuran puheenjohtaja